

(8/8)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NUMEROS ATRASSATS. DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

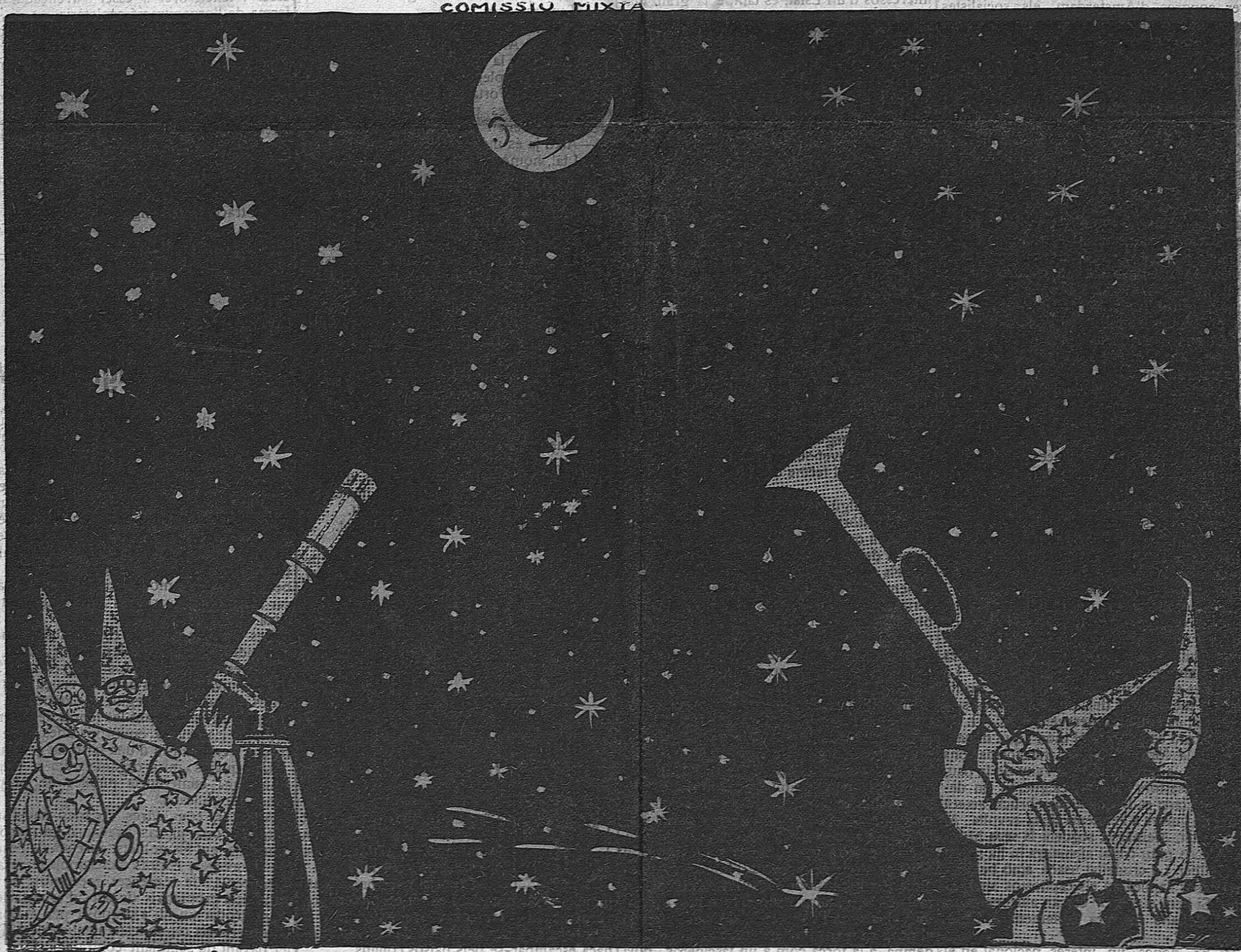
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA:

TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

GREUS PROBLEMES PALPITANTS

COMISSIÓ MIXTA

Els homes de bona voluntat cercant la solució

El Dret nou

Davant l'actual agitació obrera a tot el món, que esclata sovint en convulsions violentes, hi ha molta gent conservadora que s'esporgueix; però també n'hi ha molta que té il·lusories esperances. Els conservadors optimistes diuen: «Tot això passarà. Es una epidèmia que hem de sofrir. Però no durarà sempre.» En Lerroux cada dia més conservador, ha expressat aquesta idea, dient que això del sindicalisme és un xarrampió.

En aquest punt, com en tants d'altres, els conservadors corren en un error fonamental. Hem de creure que la febrosa agitació actual i les convulsions que en surten no duraran sempre, si bé és probable que la cosa vagi per llarg. Pobre humanitat si la situació actual es fes crònica! El segle XX veuria les fams terribles de l'edat mitjana... Però és il·lusori creure que, quan l'agitació passi, tot quedará essencialment com abans.

No, no quedarà tot igual. El Dret nou que està elaborant-se temps ha dins la conciència humana, ha rebut un forllissim impuls per efecte de la gran guerra. I quan els trasbals d'avui passi, s'haurà establert, en el lloc del vell Dret romà fill de la desigualtat i del privilegi, un Dret novell, fill de la dignitat humana. Un dret novell, hem dit. No una dictadura que és una tirània.

ALIANCES

ER a fer-nos recordar que hi ha quelcom més que la fisiologia sindicalista, el rei de Espanya, agafant el tren, planteja nostre problema internacional. Els neo-jacobins diran: Bé, i a nosaltres, què se'n en dona de les qüestions internacionals? Per a nosaltres no existeix més que l'econòmica, i aquesta no té pàtria.

Tothom té una pàtria i l'exalta. En el darrer congrés d'Amsterdam, els socialistes independents alemanys, es a dir, els ultraradicals, defensaren la seva, de les acusacions aliades amb una energia que sols atenuava les imprescindibles conessions al partidisme. Els sindicalistes francesos en el congrés de Lyon, concediren majoria als que preconitzaven un sentit nacional per l'acció de la C. G. T., els bolxevics, espill de internacionalistes, per ventura no han conservat, transformant-les, les velles formes del antic règim, lluitant, primer contra els separatistes moscovites, acceptant-les després, creant un exèrcit, sostinent ministeris, entre ells el de relacions exteriors, es a dir, emmarcant-se nacionalment? Les pàtries son tant espontànies — el nacionalisme no és més que la doctrina de la pàtria espontània — com aqueix prurit de millorament que empeny als obrers als sindicats. Perque no es pas veritat que els sindicats obexin a tina coacció, sinó a una direcció. Cent mil voluntats no's coaccionen.

Nosaltres no ens podem desentendre de tot lo que sigui nacional. El viatge del rei tindrà una eficàcia diplomàtica i ens hem de plantejar la qüestió de si ens favoreixen o contrarien les futures aliances anunciatades. Així, novament se reproduirà, ademés, naturalment, pel desenllaç de la guerra el plet de francofils i germanofils. Els mateixos que defensavem les pràctiques de guerra i les idees disciplinaries germaniques persistiran en la seva recunyia als aliats, i nosaltres, amics aliadofils, defensarem l'aproximació anglo-francès.

Tots nosaltres! Ah, molts dels antics francofils oposen el seu esperit al que creuen viu la França, qui creuen mestreça de la Nova Santa Aliança. Pero la França no és En Clemenceau, ni els nacionalistes. La França es aqueix partit socialista tant purità com els més devots dels doctrinaris sindicalistes; es aqueixa meravellosa C. G. T. que acabarà asombrant el món i que donarà al món la fórmula de les transformacions socials; es la que amnistia a l'any de la pau, fins als desertors i als que caigueren en delictes militars; es la que a Sarrebruck aixecà l'estat de guerra a l'endemà de la revolta. Al seu costat, Alemanya segueix la seva història. A cada gran ciutat alemanya hi ha sagut un Gallifet. La crudeïtat usada amb belgues i francesos l'aplica an els capitostos sindicalistes. Si hem d'anar a cercar alliconaments revolucionaris, es serà certament a l'Alemanya.

Hi ha, doncs, un interès nacional en el

contacte amb França i Anglaterra, més també un interès revolucionari. El sindicalisme català, té per progenitor al sindicalisme francès. Seguim les seves teories i la seva tècnica, estem familiaritzats amb els seus homes, i sempre existirà una relació absoluta entre el proletariat espanyol i el francès. Lo que faci França farà Espanya. Si un alçament del proletariat francès se produís, arrocegarà el del proletariat espanyol...

Passa per París i Londres, el rei d'Espanya. Amb ell l'Estat espanyol expressa la necessitat d'una aliança. Per primera vegada serveix una coincidència entre l'alta governació i els governants extremistes. Sí, «la France d'abord», però la França que és els interessos d'un Estat, es també la gran matrìu d'idees. Ara, els *toasts* oficials diran l'amor dels dos pobles, però serà un amor diplomàtic. Després, pels mateixos carrers de París, passaran uns homes humils i fervorosos que aniran a dir-li a la França el seu regoneixement per les idees d'ella rebudes. Aleshores la fraternitat serà entranyable i la C. G. T. tindrà més valor en l'aproximació dels dos pobles que'l Palau d'Orsay.

PARADOX

Bach de Roda

L diumenge passat va celebrar-se a Roda de Vich un gran homenatge a la memòria d'un patriota català, que morí penjat, fa més de dues centúries, per la causa de Catalunya. En Francesc Macià i Ambient, conegut amb el nom de Bach de Roda, per haver-se casat amb la pубilla del Mas Bach, del terme de Roda, a la plana de Vich.

Potser algú trobarà que aqueixos homenatges històrics són infantils. O potser algun altre dirà que no convé commemorar fets el record dels quals pot fomentar els odis entre els diversos pobles ibèrics. Nosaltres creiem que cap d'aqueixes dues acusacions seria justa. Glorificar els que han lluitat noblement per la pàtria, donant-li l'esforç, el pensament, la sang o la vida, és una obligació de tots els nobles que tenen consciència de llur personalitat nacional. I d'aquesta glorificació no n'ha de venir cap odi, i si solament la fortificació del sentiment patriòtic, en son més noble aspecte, el del sacrifici.

De commemoracions i homenatges d'aquesta mena, tots els pobles civilitzats en celebren. La cosa que és infantil és l'actitud de certa gent de per aquí, que somriu davant les manifestacions del patriotism català. I la cosa que és odiosa, és el murmurar del sentiment d'aqueixes manifestacions.

Per la seva vida i per la seva mort, En Bach de Roda és digne de l'homenatge. Ell lluità per la causa de Catalunya amb coratge invencible, mentre a son entorn veia els homes vincular-se i sometre's. I quan la traïció el posà en mans de l'enemic, i aquest el condemnà a la forca com a un fascinerós, puja

al cadafalc amb l'ànima serena, i tingüe prou presència d'esperit per a parlar al poble que, consternat, el veia anar al suplici, formulant aquella protesta pròpia d'un ànima alta, que la cançó popular ens ha tramès:

*No em maten per ser traidor,
ni tampoc per ser cap lladre,
sinó perquè he volgut dir
que visca sempre la pàtria.*

Home de ideal, per la idea lluità i perdé la vida En Bach de Roda. Si el botxi el penjà a la forca, els catalans hem d'honorar la memòria d'aquell brau coronel de miquelets, que en la vida i en la mort fou exemple de patriotisme català.

FULMEN

Menudències

N Pepito estava de mal humor. En Pepito està empleat en una empresa industrial i carrega amb les vuit hores d'escriptori diàries. Ja ho és ell, de sindicalista, però troba que les Junes, i els Comitès, i els Delegats, i el Sindicat Únic, i el Director i la Biblia no porten les coses com s'haurien de portar. Varem demanar-li explicacions de la seva mètria i va respondre'ns:

— Ja veureu. Jo estic cremat perquè acorden les coses sense tenir en compte les necessitats d'un hom.

— Explica't.

— Despatxos i comersos fem la jornada de vuit hores treballant de nou a una i de tres a set. Quan plega un, pleguen tots.

— I què té de mal això?

— Home, molt. Jo no puc sortir del despaig a les hores de treball. Necessito comprar-me una corbata, o un sombrero, o unes sabates, a quina hora hi vaig?

— Tens raó, noi.

— Ademés jo festejo amb una noia de «El Siglo». Allà on treballo dista més de vint minuts de la Rambla. Jo no puc anar-la a esperar quan plega i si ella es passeja de Canaletes a la Portaferrisa esperant-me, tot hom li diu coses perquè, vegent-la sola i d'esma, la prenen per una buscona.

— Això ja és més greu!

— I tal, home, i tal! Ja veus si tinc raó de estar malhumorat. I una altra cosa encara. Fan tancar les botigues i jo després de sopar, en lloc de gaudilejar al cafè, me'n anava a fer la xerradeta a la rebotiga del rellotger del canto on ens hi reuníem quatre o cinc joves de bones costums per a esperar les deu quarts d'onze i anar a dormir. Ara no, s'ha de tancar vulgu's no vulgu's i has d'anar-te'n al llit amb el sopar a les dents o ficar-te al cafè amb perill d'anar de grapes al set-i-mig. I no és això sol.

— Encara més?

— L'únic dia que retirava tard era el dissabte, però ho aprofitava per a anar a la barberia. Ara, per poc que't descuidis, ja han plegat.

— Que no han de reposar els barbers?

— Prou que reposen tota la setmana. Be poden treballar el dissabte unes quantes hores més. El seu treball rai que no es fadigós. La conversa els descansa prou.

— Així digues que t'han desorientat.

— Per complet.

— Saps què pots fer? A la primera Assemblea que hi hagi demana la paraula *previa*.

— Si que ho faré.

I ja veuran com En Pepito farà que les coses s'arreglin a mida de la seva conveniència.

Altres més tontos ho han lograt.

JEPH DE JESUS

Lluita, lluita!

RACTE i no lluita!, han clamat les forces adinerades, davant la potencialitat d'una ferma organització proletària.

«Exposició armònica d'aspiracions», han cridat i exigit els poders governamentals, tement veure extremer's la taca roja, que des del Nord de l'Europa mena escampar-se pels països confins.

I uns i altres exclamen satisfets, al oïr tot just els fruits, molt verds encara, de l'arbre d'aquest armistici: «Veieu com va millor tot sense estridències?»

Ah, però no hauria pas vingut el tracte si no l'hagués precedit la lluita. No ha estat pas l'absent esperit de concòrdia de la classe patronal lo que precisament ha ocasionat un atur en la vella lluita entre el capital i el treball; ha estat, a proves manifestes, una transigència forçosa, més que voluntària; un obligat reconeixement del dret humà.

Es, a primera vista, una faula la manifestació dels organismes patronals afirmando que ells han estat sempre disposats a discutir se-renement amb els obrers les aspiracions d'aquests. La fraseologia burgesa «si no vos agrada ho deixeu», «soc l'amor i faig lo que vui», «a casa meva mano jo», «que plegui qui no li agradi els meus tractes» i moltes d'altres mostren ben fàcilment la «gran» disposició i «bona» voluntat dels que la usaven.

No deu pas suposar-se que en una curta temporada hagi variat la voluntat patronal, i en canvi pot afirmar-se, sense cap por de incurir en equivocacions, que lo que ha incitat an els patrons a entrar en tracte amb les organitzacions obreres, reconeixent així de fet el seu valor, ha estat el desig de refugir una lluita on hi portaven, de segur, la de perdre. Car, si no fos així, el tracte s'estendria inclús per als obrers que no estan organitzats sindicalment, en lloc de fer-ho sols per als que compten amb medis de combatre l'egoisme. I és que no hi ha tracte si de primer no hi ha hagut lluita.

Per això fóra precis, per això fóra necessari que, per aconseguir la discussió de les aspiracions dels obrers que no estan sindicats, s'aprestessin ells de primer a la lluita, però ben organitzats. La dependència d'escriptori, precisament aquests obrers de camisa i coll més o menys planxat, símbol moltes vegades de debilitat i anèmia, poden ésser i tenen dret a ésser l'avencuda més ferma de l'organització proletària.

Precis és que la gent d'escriptori, ells que veuen més palesament la formació i creixença dels capitals burgesos, perquè extenen els balanços de sos beneficis, que poden comprovar, més que els mateixos obrers manuals, les injustícies de la fortuna, tinguin interès en posar-se, quan menys, al nivell de sos germans de brusa i vestit blau.

Per al dependent d'escriptori no hi ha tracte, perquè no ha sapigut lluitar. Encara és hora. Lluita, lluita... que ja hi haurà tracte quan vingui la victòria.

G. OLEART

Una conferència significativa

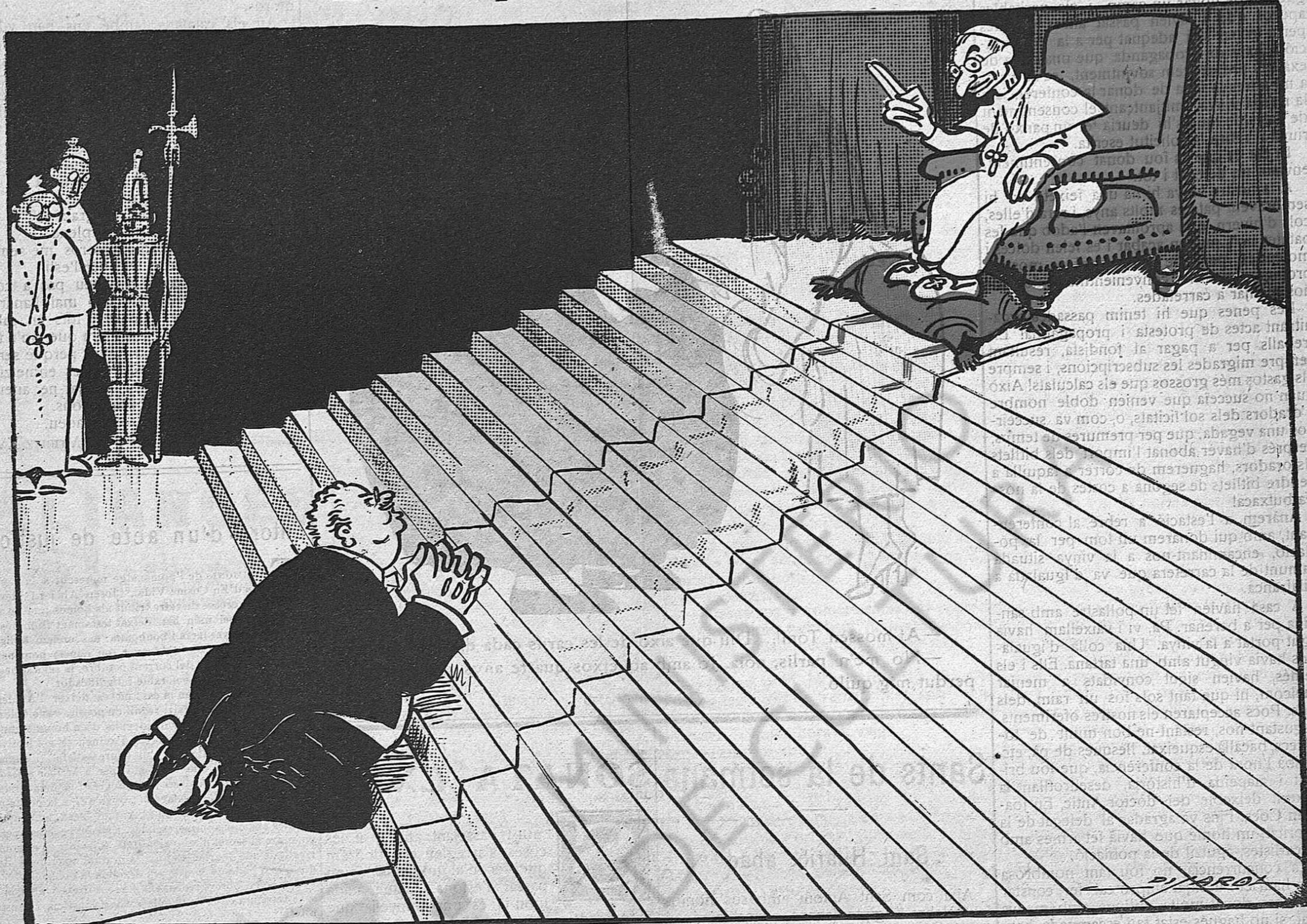
RA al setembre de 1907, quan encara existia ferm el moviment de Solidaritat Catalana, i en molts dels pobles de Catalunya on s'havia fet osensible la protesta contra aquell esclat de sentimentalisme mal encarrillat, que's feu fonedit en el descrèdit en la informalitat dels seus capdavanters, s'havien iniciat baralles entre els d'un i altre partit, tocant les de perdre als escaços rebels resolts a morir abans que amistançar-se amb els carlins i carcundes de tota latxa.

Les vinyes a punt de collir mostraven la esplèndida anyada sota les ales dels ceps, en rongleres de rams rossos i negres, i el Sol havia minvat els seus enutjos, vençut per les hores nocturnes en seguit creixement i les pluges d'agost apagant les febres de la terra, esclatant les llevors endormiscades entre teixos, verdejant-la d'una fàsia magnífica.

Uns quants amics organitzaren a Calella una conferència pública de propaganda republicana.

Allavors, com altres vegades havia succeït, se donà el cas irracional, (no incomprendible en els pobles apretats de rencunes i enveges, curulis d'escripols temeraris i ignorant, de temences mercantils en alguns dels propietaris de sales d'espectacles), de no trobar un siti a propòsit per a donar la conferència republicana i anticlerical. Què fer davant de semblant contratemps?

L'ex emperador vol salvar-nos

— Pregeu per a que'm nomenin a mí, amo d'Espanya, o si no allò se'n va al diable.

Diu que té al cervell un vel que li treu la visió clara de les coses que han passat i de les altres que passen. No obstant, en moments serens, reflexiona amb tota calma i, sentint el pes extrany què'l seu cap li desbarata, l'home es posa un dit al front i al ludit al seu programa, murmura: —Ve't aquí un punt amb el qual jo no hi comptava.

Caminant al etzar per Barcelona i fixant-me en cantons, portals i acers, en una horeta escassa he comptat cent catorze castanyeres. Lo qual vol dir que si es tanquen les fones per discordies socials o per maranyes, a falta d'escudella, podrem sortir del pas menjant castanyes.

— Volen fè el favor de dir-me, si és que ho han posat en clà, tot això dels bolxevíquies en quina situació està?

Ni una pilota de goma fa més salts i extremituds; tan aviat semblen els amos, com se'ls dóna per perduts.

Al matí tot són notícies d'èxits i marxes triomfals, al vespre se'n aconsella que'ls hi fem els funerals.

Hayas, Reuter, Fabra, Radio, agències d'informació, no'n tingueu tant temps els nirvis en aquesta excitació!

— Que guanyin d'una vegada o que quedin aixafats, però, prou bolxeviquisme, ja estem embolxevicats!...

— Suprimim els consums! — deien. I tant varen insistir, ponderant-nos ses ventatges, que a la fi els vam suprimir. Però, lo que són les coses! des d'aquell «dixós» instant, tots els queviures s'apugen d'una manera alarmant. I com els rals escassegen i sense menjar no's viu, vist l'«exit» de la reforma, la gent, sabeu lo que diu? — Si suprimit els consums dona resultat tan desastrós, no t'era potser més pràctic suprimit els consumidors?

C. GUMÀ

REPICS

A l'acte de obrerta del Congrés Patronal hi assistí, amb caràcter de president, el batle de Barcelona. Ell fou, doncs, qui inaugura la sèrie de discursos; i ho feu amb un de molt enteniment.

El senyor Martínez Domingo els parlà de les virtuts cristianes; els digué que pensessin que l'obrer no és una màquina, que s'han de millorar els sous, les normes del treball... etc.... etc.... Vaja que estigué a l'alçària d'un Karl Marx o d'un Kropotkin.

Els «patrons» congresistes és clar, varen aplaudir-lo molt.

Tatxat per la CENSURA GOVERNATIVA

Són varíes les associacions de Catalunya que han demanat al Govern que les deliberacions

de la flamant Comissió del Treball se facin exclusivament en llengua catalana.

Naturalment. Serà la millor manera de entendre'ns. Ei!... això si ens entenem; que pot-ser no hi arribarem mai.

Amb tota solemnitat va celebrar-se diumenge, a Roda de Vich, l'anunciat homenatge a En Francisco Macià (a) Bach de Roda, assistint-hi la plana major dels nostres reconagrats. Discursos virulents, sardanes, *Sergadors...* De-manin.

Entre els oradors més aplaudits hi figurà el diputat nacionalista Francisco Macià. I aquest, per rara coincidència, recollí tot l'homenatge, perquè dient-se el mateix nom i cognom del marbre homenatjat, cada vegada que el poble cridava: «Visca En Macià!», el diputat per Les Borges feia una inclinació de cap i responia:

— Gracies, amado pueblo!

Definitivament els dies 25 i 26 tindrà lloc la segona Assemblea del partit republicà català. Sembla que són moltes les adhesions rebudes de diferents entitats republicanes de Catalunya.

— Inútil dir que celebrariem que les tals reunions resultessin una esplèndida demostració de la vitalitat indestructible del lliurepensament català i del pensament lliure de Catalunya.

Pocs dies abans de que el rei se'n anés cap a París, marxà també vers la capital de França En Franciscuet Cambó.

Ara comprenem perquè al Passeig de Gràcia, davant del *Baixador*, se sentissin aquell dia in-sistents crits de: ¡«El Heraldo»!... ¡«El Heraldo de Madrid»!

Nosaltres ens creíem que qui cridava era un trist venedor de diaris i devia ésser res menys que tot un ironista.

S'ha desistit, per ara, de la conferència que *El noi de sucre* havia de donar al Centre de Dependents.

Veritat és que hauria sigut bastant difícil en-

tendre's. Els dependents són acèrrims naciona-listes: i si ell anava allí a ratificar-se en les seves declaracions de Madrid... no sé pas el què po-dia passar.

El *noi* hauria dit que el problema català no existeix; i els dependents, naturalment, haurien donat fe de vida.

Llegim:

«Ha salido para Madrid el marqués de Olérdola.

Su viaje obedece a motivos particulares.»

Naturalment... Com que En Rius i Rius—el *noi* Manelet—ara com ara no és més que un senyor par-ticular...

Molt particular!

Se diu que l'ex ministre Rodés acaba de arri-bar de l'estrangeur portant solucions als proble-mes pelagiudissim de la qüestió obrera i del conflicte de les subsistències.

Apa, doncs, no's quedí res al pap i a manio-brar tot seguit.

I si tanta bellesa fos veritat, ja es pot amanir a fer pose a càl escultor, que li farem un mo-nument al mig de la Plaça de Catalunya.

A base d'una cuota màxima de cinc cèntims per ciutadà aviat recolliríem cinquanta mil duros.

El general Joffre ha regalat una pipa al pre-sident de la nostra Mancomunitat senyor Puig i Cadafalch.

Una pipa...

Què'n treurà de tenir una pipa, si no hi ha tabac per a omplir-la?

Jo d'ell li hauria tornat, dient-li amb molts modos:

— Dispensi, els de la Mancomunitat fumem breves.

Copiem d'un butlletí religiós:

«El obispo doctor Reig recibió ayer la visita de los Carmelitas descalzos.»

Ja em penso perquè varen anar a veure'l: perquè els comprés unes sabates.